

Déli Hirlap

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁRÓTT ÉS VIDEKEN KÉZ-
BESÍTÉSSEL: havonként 60 Lel., negyedévre 240 Lel., félévre
480 Lel., egész évre 960 Lel. • KÖLTSÉGVISELŐK, valamint
Állami nyugdíjások részére: havonként 60 Lel., egy negyed-
évre 180 Lel., egy félévre 360 Lel., egy egész évre 720 Lel.

BEKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,
Eszénygyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-32, azon-
külkül 10. vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havonként 110 Lel., negyedévre 330 Lel., félévre 600 Lel.,
egész évre 1200 Lel. vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

VI. ÉVFOLYAM * 41. SZÁM

TIMISOARA, 1930 FEBRUAR 20, CSÜTÖRTÖK

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Forgácsok

Valószínűleg a szabad verseny elve alapján a román iparosok küldött-sége azt kérte tegnap Bocu Szevér tar-tományi kormányzótól, adjon ki ren-deletet, melynek értelmében az alaja tartozó összes hivatalok kötelesek szükségleteiket kizárólag román ipa-rosoknál beszerezni. Hiszen megkap-ták a méltó választ a kormányzótól, azonban megdöbbenő, hogy ilyen gondolat egyáltalán felmerülhet. Meg-döbbenő és jellemző. Jellemző egyes nacionalista koponyák gondolkozásá-
ra, mert azt hiszik, hogy ezt is lehet és így is lehet. Az például miért nem jutott még eszükbe, hogy ők, mint ró-mánok, jó példával járnak elől és az államgépezet könnyebb működése ér-dekében a kisebbségi iparosok adójá-nak kezszeresét vállalják önként ma-gukra? Hiszen jól tudják, hogy az ál-lamnak sok pénzre van szüksége. Vagy miért nem kívánják azt, hogy az ipari tanoncotthonokba egyformán vegyenek fel kisebbségieket is — el-nemzetlenítési tendencia nélkül? Bocu válasza kissé lehütötte őket. Reméljük, hogy ezután nem protekció és tör-vénytelenség árán, hanem jobb és ol-
csóbb munkával veszik fel a versenyt a kisebbségi iparosokkal.
Franciaországban a tulmágas adók kormányt buktatnak. Nálunk a kor-mány merskelest igér, mire az adókat az eddigiek ötszörösére emelik, de sen-kinek nem jut eszébe ezért kormányt buktatni. Ha eszébe is jut, nincs rá mód. Nálunk az ígérlet nem kötelez. Legkevesebb a kormányt. Valószínű-leg azért, mert demokratikus ország vagyunk. Az ország sorsát intéző ál-lamférfiak köldökük szemléletébe me-rülten nem veszik észre, hogy körülöt-tük mi történik. Pusztító hadjárat fo-lyik az adófizetők ellen a gazdasági életben egyik bukás követi a másikat, az emberek már azt sem tudják, hogy

a mindennapi kenyérre valót honnan teremtsék elő, munkaalalom, kereseti lehetőség nincs, a kincstar képviselői pedig mintha csak egy másik boly-góról szabadtították volna őket rák — a valóságokon kívül helyezkedve, olyan jövedelmeket mutatnak ki az állam számára, melyek a valóságban nincsenek is. Szemfényvesztő munka folyik, melynek bosszúja el nem ma-radhat. Számoszlopokból hábeli tor-nyot építenek, melynek semmi alapja nincsen és így össze kell dőlnie. A kormány kebelében pedig elkekeredett

háre folyik, hogy kiemel legyen a ha-talmi tulsuly: nemzetieknel vagy pa-rasztpártiaknál. A hatalom, a hata-lom birtoka a fontos és semmi más. Legkevesebb a nép maga. Meddig még?!

Egy cikk, amelynek alapján mi is foglalkoztunk a sváb díszidensek ügyével, megindította a vita lavináját a bansági svábok és erdélyi szászok között. Szemrehányások és leleplezé-
sek hangzanak el, kulisszámögötti tör-ténések, amelyeknek csak azok tudná-

nak örülni, akiknek szívében szívesen fogadott vendég a káröröm. Régóta izzik az elégedetlenség tüze a hamu alatt úgy a szász, mint a sváb részen, ha most ilyen leleplezésekkel szolgál-nak a nagy nyilvánosságának. Nem részletezzük őket, de megjegyezzük magunknak. Megjegyezzük arra az időre, amikor majd újra felülve a ma-gas lóra felvállról akarnak a népi szervezetünkről beszélni. Egyelőre úgy látjuk, hogy kissé lecsusztak a nyereg-ből, ahova önhittségük ültette őket.

A szétszórt csontok megéledése

Írta: Kiss Imre, református lelkész

Ujmosnica, febr. 15.
Ismét a magyar telepésekről van szó. Ők azok a szétszórt csontok és az ő megéledésüket szeretnők látni, mintahogy Ezékiel próféta látta Iz-rael szétszórt csontjainak megéledé-sét. Rémséges, ijesztő látomás. Prófé-tai lélek kell hozzá, hogy valaki el-képzelve, prófétai erő kell hozzá, hogy érzékelhetni tudja. De olyan látomás is, amely megérdemli azt, hogy prófé-ták lássák meg, megérdemli, hogy prófétai erő odavetítse az egész világ elé, hogy mindenki meglássa, az is, aki nem lát túl a saját szobája abla-kán, az is, akinek ez a látás — kelle-metlen.
És ez áll az Ezékiel bibliai látására, de áll a telepések mai helyzetének meglátására is.
Nem azért nem látjuk meg az ő helyzetüket, mintha nem hordoznók szívünkön az ő sorsukat, hanem azért, mert nincs, aki azt előttünk föltárja, szemünk előtt érzékeltesse. Nincs, aki foglalkozzék mostoha helyzetükkel, aki a közvéleményt, a sajtót, a sors-intéző felsőbb és legfelső fórumokat tájékoztassa helyzetükről, aki egyszer jogász szempontból is alaposan és tu-dományosan penna alá venné szerző-déseiket, telepítési okirataikat. Hol vannak az írók, hogy nem kapnak e

rakott raktarán a szóp témáknak? Hol van a festő, ki hílen esetelje bo-torkáló életüket bár egy pár torz vo-nással is? Hol vannak a kótaragók, hogy reá vessék nevüket minden ke-helyre, kupára, minden borospoharra? Hol vannak a regösök, igricek, hogy vesztett csaták szomorú dalait zengjék róluk minden márványoszlopos te-remben? Igen, hol vannak ezek a próféták, a mi prófétáink, hogy meg-lássák a Banság térein és Erdély völ-gyeiben a magyar telepéseket, e szét-szórt csontokat, meglássák és prófétál-janak róluk olyan isteni erővel, mint Ezékiel annak idején? Hej, hogy len-ne most is „zúgás” és „zörgés”, hogy mennének „egybe” a tetemek, nőnének rajtuk az „inak”, nevednek rajtuk a „hús és felül a bőr”, hogy elevenedné-nek a szétszórt csontok, és hogy jön-ne beléjük a lélek „a négy szelek fe-lől” és ismét élneek, örülnének, dol-goznának és boldogok lennének! Ezé-kiel ezt szebben írja le: „és beléjük méné a lélek s megéledének és ál-lanak lábaikra.”
Bizony, így lenne, ha a próféták prófétálnának felőlük.
Tudom én, hogy sokaknak kellemet-len lenne a szétszórt és megszárdt csontok bemutatása. Nagyon sokra

hatna bántólag annak a látása, hogy ők önhibájukon kívül így elszegé-nyedtek, így elnyomorgattattak, hogy az ő vállaikon még ott feledtek a vi-lágháboru keresztjét, sokat bántana, hogy nekik nincs senki jötevevőjük, senki jóakarójuk, aki partjukat fogja, aki odamenjen hozzájuk és megkér-dezze, mi bajotok, miért vagytok olyan szomorúak, olyan bánatosak? Sokat bántana az, hogy ez a látás olyan rémséges és ijesztő látomás, mint az Ezékielé lehetett annak idején.
De éppen ezért kell róluk látomá-sokat ébresztenünk, hogy akikre kelle-metlen és bántó ez, megrázkódjának és megborzádjának tőle, hogy mellü-
ket verve meaculpazzanak, talán ha-marabb megesis a szívük rajtuk, ta-lán valami nagy liderényomástól za-badultan még ők is ujonganak, mikor a szétszórt csontok a próféták által megelevenítettve „állanak lábaikra” és — talán — magukba szállva szó-lanak ők is, mint az Ur szolott ama megelevenítettettek: „Isteszlek titeket a ti földeitekre”.
Akkor, ott a visszaadott telepi föld-jeiken, ott elevenednek majd meg iga-zán a telepések, ott élednek meg, ott „állanak lábaikra”. Ott, akkor lesznek igazán hasznos, dolgos és boldog pol-gárai az országnak

Zombolyán

korán reggel kapható az aznapi Déli Hirlap

Vinga lakosságának felzudulása első- pörte helyéről Baba József községi jegyzőt

Vinga, február 19.

Vinga polgársága — ésekély és akar-
nokoktól tüzelt töredéktől eltekintve
— egy táborba sereglett, hogy a köz-
ségi választáson győzelemre vigye a
közös listát, amelyen a lakosság nem-
zetiségi számarány szerint van képví-
selve. Ennek a nagy egyetértésnek a
kovácsa pedig Baba József jegyző
volt. Akarata ellen csinálta meg ezt a
jegyző, akinél népszerűlenebb hiva-
tálnokember ebben a községben még
soha nem volt. Az emberek azért ál-
lottak össze olyan szilárd tömörség-
ben, hogy így szabaduljanak meg
jegyzőjüktől. Az új közigazgatási tör-
vény értelmében a megválasztandó
új községtanács választja meg a köz-
ségek jegyzőit. A vingaiak tehát
olyan községtanácsot akarnak, ame-
lyikről tudják, hogy abban Baba Jó-
zsef eddigi jegyző egyetlen szavazatot
sem fog kapni. Ebben a törekvésben
egyek Vingán a románok, magyarok,
bolgárok és németek.

**Baba József jegyző érezte, hogy
mozog lába alatt a talaj és azért
sietve kisebbfokú államesínyt haj-
tott végre.**

A jelenlegi ideiglenes bizottsággal,
amely az ő hiveiből áll többségben,
suba alatt újból megválasztatta magát
jegyzőnek. Azonban csalódott, ami-
kor azt hitte, hogy illetően rendben
van a szénája. A község lakossága
nagy küldöttséget menesztett B o-
l e a n t u Valér dr. vármegyei prefek-
tushoz, akinek intézkedésére a jegy-
zőválasztást mint törvénytelen meg-
semmisítették. Most azután, hogy a
község lakossága fölszabadult a jegy-
ző terrorja alól, mint valami lidérc-
nyomás alól, merik csak előadni mind
azt a panaszt, amely bennük az évek
során összegyülemlt. Mert eddig
még panaszkodni sem mertek Baba
jegyző ellen Vingán az emberek.

**Aki mégis megtette, hogy a jegyző
ellen szolt, az keservesen megbán-
ta tettét, mert föméntelen üldö-
zésben volt emiatt része.**

Nem lenne elég ez az egész ujság,
ha fel akarnók sorolni mindazokat a
panaszokat, amelyek most a felszaba-
dult lakosság ajkáról árként zuhog-
nak. A jegyző teljhatalmu ur volt
Vingán, sőt annál is több, mert ha
látta, hogy valaki elégedetlenkedik
vele, kijelentette, hogy neki nem pa-
rancsol senki, Vingán az történik,
amit ő akar, mert Vingán ő az atya-
isten. A legutóbbi általános választá-
sok idején például egy csomó embert,
akiről tudta, hogy a liberálisok ellen
akarnak szavazni, nem engedett ki a
házukból. G y ó r k y Istvánt, a Ma-
gyar Párt vingai tagozatának elnökét
is esendőrkkel őriztette a lakásán,
hogy így a magyarság vezető nélkül
maradjon. Kihirdette azt is, hogy aki
a liberálisok ellen szavaz, az keserve-
sen megbánja azt.

**Nem riadt vissza attól sem, hogy
olyan embereket, akikre meghara-
gudott, pofozzon. Az egyik községi
csordást saját ostorával véresre
verte**

azért, mert a tehenét egy másik tehen
a szarvával megkarcolta. Később meg-
haragudott mindkét csordásra és
mindkettőt egy teljes hónapig elzárta
a községi fogdába. Hogy emiatt —
pásztor hijján — a község valamennyi
gazdája teljes egy hónapon keresztül
kénytelen volt tehenét otthon tartani
olyan időben, amikor azoknak a lege-
lőre legnagyobb szükségük volt, nem
törődött.

Mikor H a n e s Tibor dr. a prefek-
tus nevében kint járt Vingán és kö-
zölte a lakossággal, hogy Baba József
jegyző újjáválasztása érvénytelen, a
lakosság örömujjongásban tört ki,
majd hangosan követelték, hogy a
jegyző azonnal hagyja el a községhá-

zát. A hangulat olyan fenyegető volt,
hogy Hanes dr. felszólította Baba Jó-
zsefet a községháza elhagyására.

**Valóságos erkölcsi vesszőfutás volt
a jegyzőre, amikor a lakosság sor-
fala és gunyos megjegyzései között
el kellett hagynia a községházát.**

Azóta nem is végez hivatalos teendő-
ket. Az aljegyző látja el a munkálato-
kat, Baba József jegyző csak akkor
jár el a községházára, amikor házasa-
gkötésnél kell közreműködni. Mi-
helyt azonban ezt a teendőt elvégezte,
azonnal távozik. Most már teljesen
tisztában van vele maga is, hogy szá-
mára Vingán befellegzett és soha töb-
bé nem lesz ő a községben jegyző.

k. e.

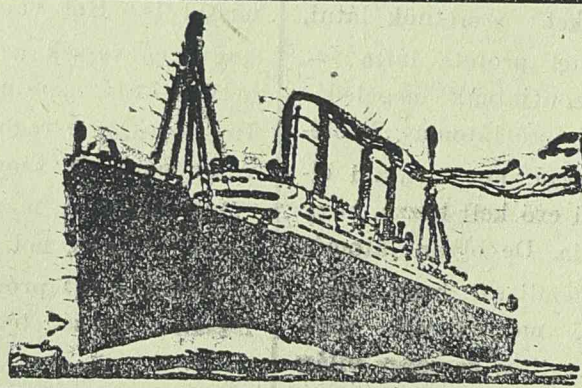
Tardieu után Tardieu lesz a kormányelnök

Páris, február 18.

T a r d i e u miniszterelnök kormá-
nya váratlanul megbukott. Cheron
pénzügyminiszter politikája vezetett a
kormány lemondásához, akinek ja-
vaslati általános visszatéttséssel ta-
lálkoztak. A belpolitikai válság meg-
oldása még nyílt kérdés és ninesen ki-
zárva, hogy újból Tardieu kap megbí-
zatást a kormányalakításra. Egyes
lapok a B r i a n d-kormány mellett
foglalnak állást. P o i n e a r é ne-
vét is emlegetik, mint az új kormány
elnökét. Ugyanekkor baloldali körök-
ben a baloldali kartell feltámasztásá-
ra is gondolnak. D o u m e r g u e
köztársasági elnök tegnap délelőtt
kezdte meg a pártok vezéreivel a ki-
bontakozásra irányuló tárgyalásokat.

A lapok általában hangoztatják a
válság gyors megoldásának szükségse-
gét, különösen a londoni flottakon-
ferenciára való tekintettel fontos a
mielőbbi megoldás, mert — mint ismer-
etes — Franciaország és Anglia kö-
zött a londoni konferencián az ellen-
tétek igen kiéleződtek. Ezt a helyze-
tet most a párisi kormány bukása
még súlyosabbá tette.

Legujabb jelentés szerint a kor-
mányválság kibontakozása a radiká-
lisok magatartásától függ. A lemond-
ott kormányból csupán a szélső jobb-
oldali csoport tagjai válnának ki. A
sajtó általában koncentrációs köztár-
sasági kormány alakítását sürgeti és
általános a vélemény, hogy Tardieu
kap újból megbízatást.

NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN F. MISSLER S. A. R.

BREMEN (Németország) **CHERBOURG** (Franciaország) **SOUTHAMPTON** (Anglia)

„BREMEN“ „EUROPA“ „COLUMBUS“

hires gyorsgőzhajókkal az AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBA.

Rendes hajójáratok: Canada, Argentina, Brazília, Uruguay, Cuba és Ausztráliába
Szervez: Földközi utakat, kéjutazásokat a Sarkvidékre, a Földközitengerre stb.

Részletes, szakszerű felvilágosítást ad:

Központ: **Bucuresti II.**, Calea Grivitei 23

Fiókok: **Temesvár**, Str. I. C. Bratianu 5

Arad, B-dul Regele Ferdinand 65

Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 145

Csernovic, Str. Ion. C. Bratianu 3

Békés hitéle a rónáci katolikus hitközség kebelébe

Temesvár, február 19.

A rónáci katolikus hitközség, ame-
nek kebelében a tavalyi választá-
sok elsimulása után béke és re-
uralkodik, most tartotta meg évi kü-
gyűlését. M e t z g e r Márton dr. J
esperes, akinek Rónác a fiókhitköz-
sége, magas szárnyalású beszéde utá-
E m b a c h e r Oszkár titkár terjesz-
tette elő terjedelmes jelentését. V
zolta, hogy az egyházközség vezető-
ge és tanácsa úgy erkölcsileg, mi-
anyagilag eredményes működést fe-
tett ki és az alacsony hitközségi ar-
mellett is igen sokat végzett. A tem-
plom tatarozási munkálatai 95.877 le-
be kerültek. A múlt esztendőben
hitközség pénztári forgalma 214.5
lei volt. A titkári jelentés, amely
H o l c s i Péter németül ismételt me-
egyhangulag tudomásul vették. Ugy-
szintén elfogadták Borbély István
gondnoki, Németh Gusztáv pénztáros
Bognár János számvizsgálói és Mü-
ler Károly ellenőri jelentéseit és
fölmérvényt megadták. Jegyzőköny-
köszönetet mondtak a hitközség fe-
lesztéseért Metzger Márton dr. J
esperesnek és L i c h t e n b e r
Rudolf lelkésznek, Herdt Mária-
na a templomi énekkar vezetéseért és ju-
tékony célú színelőadások betanítá-
sáért, a közreműködő műkedvelőkne-
és a vasúti tűzoltóság zenekarának
végül mindazoknak, akik a hitközsé-
get akár erkölcsileg, akár anyagi-
támogatták. Új számvizsgálóknak vá-
lasztották meg Wingron Mihály,
Roszmann Szanktuszt és Weidinge-
Antalt, a megüresedett tanácstagsá-
gokat pedig Zappel Lipóttal, Portsché-
ler Jánossal és Király Istvánnal tö-
tötték be. Metzger Márton dr. főespe-
res záróbeszédében további összetar-
tásra és békés együttműködésre kérte
a hitközség valamennyi tagját.

Comisiunea interimara a municipiului Timisoara.

Nr. III. 4107
din 14 Februarie 1930

Licitatie publica

in scopul inchirierei unei inca-
peri din chioscul situat in circ
I. coltul Bulev. Regele Ferdin-
and.

Se aduce la cunostinta publica
ca in scopul inchirierei unei
incaperi din chioscul situat in
circ. I. coltul Bulev. Regele
Ferdinand si a strazii ce duce
spre asilul de copii se va tine
o licitatie publica la 27 Martie
1930 ora 10 a. m. in Birou
Economatului comunal (Primaria
etai I. usa 42).

Informatiunile se vor da in
camera No. 42.

Amatorii vor depune ofertele
lor inchise, in plic, sigilate si
timbrate in regula, impreuna cu
o garantie de 100% in numerar
sau efecte de stat din suma
oferita.

Comisiunea interimara a
municipiului Timisoara

Bocu kormányzó visszautasította a román iparosok jogtalan kérését, hogy a hivatalok rendeléseit csak ők kapják

Temesvár, február 19.

Bocu Szevér miniszter, bánági romániai kormányzót hivatalbalépés-alkalmából tegnap tisztelgő küldöttséggel kereste fel a temesvári román iparosok nemrég megalakult szövetsége. Vulpe István, a tanoncoktatás felügyelője tolmácsolta a szövetség jókívánságait és bizalmáról tájékoztatta a minisztert. Munkaalkalmat kért a minisztertől a román iparosság számára és kérelmét főleg oda irányította, hogy

a miniszter adjon ki körrendeletet a kormányzás alá tartozó hivatalokhoz, amely szerint azok szükségleteiket a román iparosságnál szerezzék be.

küldöttség szónoka ezután még szólt, hogy a munkaügyi minisztérium tizenegy év óta ugynevezett anonciskolai alapot kezel, amelyhez Bánág évente huszonöt millió leiel jár hozzá, azonban ebből az alapból tizenegy éve a Bánág még egy pennyt sem látott. Ez az alap hivatalos tanoncoktatást előmozdítani, új anoncotthonok felállítását lehetővé tenni és a munkásoktatás problémáit abból kell megoldani. A kormányzó figyelmét felhívta erre a körülményre is.

Bocu Szevér miniszter lendületes szavakban köszönte meg a román iparosságnak személye iránti bizalmát. Az ország súlyos nehézségekkel küzd, válságon megy keresztül és saját erőinkre vagyunk utalva a jobb jövő megteremtésére. Majd így folytatta:

— Önöknek uraim versenyezni kell tudni alkotásban, tehetségben és termelésben a kisebbségi iparossal. Nagy bennem a román nemzeti érzés, hangsúlyoznom sem kell ragaszkodásomat a fajomhoz, azonban engem azért helyeztek erre a felelősségteljes helyre, hogy igazságot tegyek és az igazságot védjem.

Amikor egy román iparos visszamarad egy kisebbségi iparos mögött, akkor őt nem helyezhetem föléje, nem nyújthatok neki előnyt, mert a mi kisebbségeink integráns részei ennek az országnak, az ország lakosságának és tágabb értelemben véve ők is románok.

Tehát versenyre kell kelni és — nézetem szerint — az lesz az egészséges ipar, amely saját erejéből él és fejlődik. Ismerem a helyzet nehézségeit. Én a munka jelszavával jöttem és a szónok a varázsával oszlassuk el azokat a nehézségeket, amelyek ma még utunkban állnak.

A miniszter ezután kijelentette,

gondja lesz arra is, hogy a jövőben még a legesekélyebb rendelet és megbízást is nyilvános árlejtés útján adják ki. Közölte a küldöttség tagjaival, hogy az alapokat, amelyeket eddig a különböző minisztériumok kezeltek,

a jövőben a kormányzás kezeli és mód lesz arra, hogy ezeket rendeltetésüknek megfelelően használják fel.

A miniszter ezután szívélyesen kezelt szorított a küldöttség tagjaival.

Elítélték az áldozatuk tés-tén táncoló rendőröket

Temesvár, február 19.

Megirtuk, hogy a temesvári ügyészség halált okozó súlyos testisértés büntette miatt vádat emelt M e h e d i n t i Traján gyárvarosi rendőrellenőr és Sebu Orestie közrendőr ellen. A két rendőr ugyanis a garázdálkodó M u s c a György volt közrendőrt, gyárvarosi napszámost addig ültgelte, amíg az az orvosi vélemény szerint bordatörést, belső vérzést szenvedett és a kórházi műtőasztalon meghalt. Az ügyet szombaton tárgyalta a törvényszék Barbat tanácsa. A tanúk ekkor terhelő vallomást tettek és elmondották, hogy 1928 augusztus tizenegyedikén éjjel félegy órától reggel három óráig a vádlottak az Árok-utca

sarkán ütötték-verték Muscát, sőt táncoltak a testén. A törvényszék tegnap hirdette ki az ítéletet. Mehedinti Traján a bíróság halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt három évi fegyházra és ugyanannyi időre politikai jogainak felfüggesztésére, valamint állásvesztésre ítélte, míg Sebu Orestiet büntársi minőségben mondotta ki bűnösnek és egy évi börtönnel sújtotta. R a d u l e s c u Viktor dr. védő mindkét vádlott nevében felebbezett az ítélet ellen, de felebbezést jelentett be P o p e s c u Marin ügyész is a bünteselekmény minősítése miatt, mert emberölés büntetésében kérte a bűnösség kimondását.

A kémkedési botrány hőjét cellájában állandóan detektív őrzi

Bukarest, február 19.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A nagyszabású besszarabiai kémkedési afférban befejezték a vizsgálatot és most már az ügy a bíróságok hatáskörébe tartozik. A nyomozás megállapította, hogy T i b a c u Konstantin felesége, aki szintén alkalmazásban áll az országos rendőrigazgatásnál, nem birt tudomással férje üzemleiről. Most derült ki, hogy Tibacu, aki tetének leleplezése után teljesen megtört és szinte elmeháborodott ember benyomását kelti, Kisenevben öngyilkosságot kísérelt meg. Tibacu, az egykori cetatealbai rendőrprefektus, a kisenevi rendőrség emeletéről egy

óvatlan pillanatban le akarta magát vetni és csak az utolsó pillanatban sikerült öngyilkossági kísérletét megakadályozni. Azóta cellájában éjjelnappal detektív őrzi, hogy kárt ne tehessen magában. A szenzációs kémkedési ügyben a hatóság más irányban is megkezdte a nyomozást és azt igyekszik megállapítani, hogy Caranovon kívül külföldön, valamint az országban kik voltak még Tibacu bűntársai. A belügyminisztérium hivatalos jelentése azt közli, hogy Tibacunak senkivel nem volt összeköttetése és ő az egyedüli bűnös a nagyszabású kémkedési ügyben.

Nagyarányu változásokot eszközölnek a menetrendben

Temesvár, február 19.

Május elsején életbelép a nyári menetrend, amelynek elkészítése most van folyamatban. A temesvári kerületi vasutigazgatóság elkészítette a menetrend módosítására vonatkozó tervezetét, amellyel Ostoia Metód, a forgalmi osztály főnöke és Franz Károly menetrendi referens Bukarestbe utaztak, hogy résztvegyenek a végleges nyári menetrend megállapítása érdekében indítandó tárgyalásokon. A temesvári vasutigazgatóság területén a Temesvár és Arad közötti forgalmat javítani fogják és tekintettel lesznek a nagyváradi csatlakozásra is. A Temesvár és Győr közötti közvetlen vonatok megszűnnek és ezentúl a győri vonatok csak Zsebelyig fognak járni

hol a Temesvárra igyekvő utasoknak majd át kell szállniok. A Temesvár és Radna között közlekedő vonatok menetidejét másfél órával megrövidítik. Az Aradról, valamint Zombolyáról reggel Temesvárra járó gyorsvonatokat megszüntetik és helyettük csak az eddigi reggeli személyvonatok fognak közlekedni, de jobb menetrenddel. A Bukarestből Temesváron és Zombolyán keresztül Jugoszláviába éjszaka közlekedő gyorsvonat Temesvárott két óráig fog állani és csak éjjel háromnegyed egykor indul tovább, mert teljesítik a jugoszláv vasutigazgatóság ama kérelmét, hogy ez a vonat reggel nyolc órakor érkezzék Szabadkára az eddigi hajnali idő helyett.

Bűnös postás pénzes utalványokat hamisított

Temesvár, február 19.

Nagyszabású utalványcsalást lepleztek le egy év előtt a temesvári főpostán. Megállapítást nyert ugyanis, hogy D u m i t r e s c u Miklós, a temesvári főposta pénzesutalvány osztályának ellenőre, hamis pénzesutalványokkal visszaélést követett el. Az ügyészi vádirat szerint Dumitrescu Miklós minden hónapban ellenőrző szemlén volt Parácon. Egy-egy óvatlan pillanatban, amikor valamilyen ürüggyel Bulzu Krisztina paráci postamesternőt a hivatalból kiküldötte, ráütötte a paráci postahivatal bélyegzőjét egy üres postautalványra, azt utóbb kitöltötte, majd Temesvárott felvette a pénzt. Az utalványokat mindig a saját nevére címezte. Ígyképpen tizenhárom utalvánnyal 99.500 leit vett fel jogosulatlanul. Ügyében a törvényszék Athanasiu H a l á s z tanácsa tegnap tartotta meg a főtárgyalást. Dumitrescu, akit időközben elbocsátottak a posta kötelekéből, beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy csekély fizetéséből képtelen volt megélni és a pénzt családjára fordította. R a d u l e s c u Aurél ügyész példás büntetést kért, míg C o m a n Liviusz védő az enyhítő körülményekre hívta fel a bíróság figyelmét. A törvényszék a magáról megfélekedett postatisztviselőt csalásban és sikkasztásban mondta ki bűnösnek és egy évi börtönrre, valamint a sikkasztott összeg megtérítésére ítélte. A vádlott felebbezett az ítélet ellen.

Az egész vonalon kemény adóemelés várható

Temesvár, február 19.

Temesvárott is megkezdődött az adókivetés munkája. Csak kevesen vannak olyanok, akiknek adóját valamivel leszállították. Nagy a panasz a globális adó kivetése ellen is, mert itt azoknál, akiknek bankkölsönük van, a fizetett kamatot nem számítják be, noha azt a törvény világosan előírja.

L á z á r Kornél dr. pénzügyigazgató kijelentette, hogy az adózást méltányosan igyekeznek megállapítani. A megadóztatás kategóriák szerint történik. Az iparosoknál tíz-tizenöt ezer leiel emelték átlag az adókat. Nagyon panaszkodnak azonban az állatorvosok. Az egyik állatorvos okmányokkal kimutatta, hogy évi adója éppen három hónapi fizetésével egyenlő. A fodrászokat az adókivető bizottságok egészen száz százalékgig menő adóemeléssel szomorították meg. Fekete napjuk volt tegnap a gyógyszerészeknek, akiknek adóját mind jelentékenyen felemelték. Egy napon egy millió leiel emelték a gyógyszerészek adóalapját. Nemsokára sorra kerülnek az orvosok és az ügyvédek is. A vendéglősök bizottsága kilenc kategóriába sorozta a vendéglősöket. Az első kategóriában kevesen vannak. A Belvárosban csak egy első kategóriás vendéglős van, a Józsefvárosban három. A többi városrészen ninesen. Az Erzsébetvárosban és a Mehalában csak a hatodik kategóriás vendéglősökkel nyílik meg a lista.

Lugosra utazók

figyelmébe ajánljuk a

Hotel Imperial

szállodát, ahol tiszta és olcsó szobák, elsőrendű konyha és kitűnő lajborok állanak rendelkezésre. A Déli Hírnap előfizetői 10%-os kedvezményben részesülnek.

Lázár Lajos, vendéglős

Hirek

A Varjassy-ügy a kolozsvári törvényszék előtt

Kolozsvár, február 19.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Három év előtt országos feltűnést keltett a Juhos-V arjassy bűnügy, amelyben a nyomozást a temesvári ügyészség indította meg és folytatta le. A vád az volt, hogy özvegy Juhos Gyuláné Varjassy Lajos dr. és társai segítségével megkárosította az akkor még kiskorú Juhos Erzsébetet. Két év előtt a legfelső semmitűszék az ügy elbírálására a kolozsvári törvényszéket rendelte ki. Tavaly ősszel a kolozsvári törvényszék az ügy összes gyanúsítottjaival szemben. Varjassy Lajos dr. és Conea Marin igazságügyminiszteri igazgató kivételével az amnesztia alapján az eljárást megszüntette. Varjassy dr. és Conea nemrégiben a legfelső semmitűszékhez beadványt intézett és abban kérték, hogy ellenük az eljárást szüntesse be. A legfelső semmitűszék negyedik tanácsa tegnap foglalkozott a kérelemmel és azt elutasította. Varjassy Lajos dr. és társa ügyében a kolozsvári törvényszéken legközelebb megtartják a főtárgyalást.

Kinevezések a temesvári megyetemen. Miloia Joachim drt a temesvári muzeum igazgatóját a temesvári megyetem ábrázoló mértani tanszékre asszisztens tanárrá nevezték ki. Anasztasiade Jánost, a temesvári vasutigazgatóság forgalmi osztályának főnökét, a temesvári megyetemhez a vasúti tanszékre segédtanárnak hívták meg.

Aradon is tiltakoznak a tulmagas adókiutések ellen. Részletesen írtunk arról a kiméletlen adókiutésről, amely az aradi adókiutébizottságok előtt folyik. A legtöbb esetben az idej adót a tavalyi öt és hatszorosában állapították meg. A gazdasági krízis és nagy adók az elmúlt évben Aradon több virágzó vállalatot és kereskedést kergettek csődbe és ez játszódik le idén is. Az aradi társadalom és különösen a kereskedők körében akciót kezdeményeznek a magas adóterhek elleni tiltakozás végett.

Játszva tanul meg románul a Dr. Cheresiesiu-Déri-féle „100 újságcikk alapján románul” című könyvből. Megszerezhető MORAVETZ könyvkereskedésnél.

Előlépett postatisztviselők. Beszámoltunk arról a nagymérvű előléptetésről, amely a temesvári postafelügyelőség alá tartozó tisztviselőket érte. A már közölt előléptetéseken kívül a postafelügyelőség utalványellenőrzési osztályán a következő tisztviselők léptek elő: Bulugea Miklós, Rosca Gizella, Szankl Felicia, Cartoian Katalin, Faur Irén, Dumitrescu Anna, Popian Mária, Seiler Anna, Motiu Auróra, Vogel Vilma, Loch Mária, Bulugea Szilvia, Chiriciu Livia, Petresan Paula, Birou Erzéla, Cartoian Miklós, Marta Melánia, Inn József, Szilágyi Juliánna, Loch István, Stoianovici József és Mozirer Anna.

Temesvári kereskedő feljelentése Aradon. Az aradi rendőrségen tegnap Klein Vilmos temesvári kereskedő feljelentést tett az aradi Markovics szállítócégg kocsisai ellen, hogy azok börtöndjéből négyezer lei értékű fehérneműt loptak ki. Az eljárás megindult.

ÖTEZER LEI PÉNZBIRSÁG TISZERTÉSÉRT. A bukaresti törvényszék tegnap hirdette ki az ítéletet Milozi, a bukaresti rendőrkvesztura igazgatója és Panova komszár bűnügyében. Mindkettőt azzal vádolták, hogy Saul Salamon nevű munkást súlyosan bántalmazták. A bíróság Milozit súlyos testisértésben találta bűnösnek és ezért ötezer lei pénzbírságra ítélte, Panovát ellenben felmentette. Saulnak háromezer lei kártérítést ítélték meg.

Teaestély. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület szombaton, február 22-én este kilenc órakor Tigrisutca 6. szám alatt levő helyiségében műsoros teaestét rendez. A műsoron különböző dalok és énekszámok vannak. Műsor után tánc következik. A teaajegy ára negyven lei.

Betörők garázdálkodása Aradon. Génes József aradi lakos lakásába tegnap hajnalban Génes Kálmán, Ostoiu János és Milosból álló betörőbanda betört, több ezer lei készpénzt, valamint élelmiszert loptak el. A rendőrség a tetteseket őrizetbe vette.

Összezsugorodott csődvagyon megnőtt adóalap. Hirt adtunk arról, hogy az aradi törvényszék elrendelte a csődöt a Milánóban elítelt Hirschfeld Mór aradi teksztílnagykereskedő vagyonára és csődtömegmondónak Pop Sándor dr. ügyvédet nevezte ki. A csődvagyont négy-öt millió leire becsülték és a csődre való tekintettel az adókiutébizottság Pop Sándor dr. adóalapját ötvenezer leiről kétszázötvenezer leire emelte fel. A leltározást most fejezték be és kiderült, hogy az üzletben mindössze nyolcvanezer lei értékű árukészlet van, a behajtható kinlevőség pedig alig néhány százezer leit tesz ki, mert a több millió értékű lakásberendezés Hirschfeld Mórné tulajdonát képezi. Pop Sándor dr. ügyvédnek így a kitűnő csőd helyett ötszörösre emelt adóalap jutott.

Salon-szén SPITZER
Koksz
Apr. tűzifa
PIAI, Gyárváros,
Indóház-ut.
Telefon 390

A Zenekedvelők Egyesületének műsoros estéje. A Zenekedvelők Egyesülete, mint már jeleztük, szombaton, február 22-én este a Tiszti Kaszinó földszinti termében műsoros táncestét rendez. Az egyesület dalosai Gokler Antal országos főkarnagy vezetése alatt több férfikórust adnak elő. A műsor egyéb kiemelkedő számai: Lenhardt Irma táncprodukciója, Mihályffy-Bischoff-Braun-Reichardt kvartett énekszáma, Mihályffy Emil és Bischoff Géza kettőse Verdinek a Végzet utja című operájából.

Elkobozták a budapesti Népszavát. A budapesti Népszava tegnapi számát a magyar nemzet gyalázása miatt elkobozták. A lap elkobzására a vezérek adott okot, amey Tiz eszterendő címmel Horthy Miklós kormányzóságával foglalkozik.

Permanens mentői állásra

pályázatot hirdetünk március 1-ére. Előnyben részesülnek önkéntes mntók, volt egészségügyi katonák és kórházi alkalmazottak. Pályázók legkésőbb február 25-éig pályázati kérvényüknek átadása mellett személyesen jelentkezzenek. Önk. Mentőtársulat.

PAGÉOL

meggyógyítja önöket

Gonorrhö, hólyaghurut, folyás, mirigygyulladás, szűkületek nyomtalanul eltűnnek. Tisztítja a húgycsövet és megszünteti a viszketegséget. Szerezze meg még ma fenti készítményt a legközelebbi gyógyszerertárból és a kívánt eredményt eléri.

Gázol az aradi városi autóbusz. Bugariu Péter az aradi városi autóbuszvállalat sofförje elütötte Fagyas Tamás utcaceprőt, akit haldokolva szállítottak az aradi közpórházba. A soffört a rendőrség őrizetbe vette és az ügyészségre kíséri.

Lelketlen anya. A Lugos és Maroslyje között elhuzodó vasutvonalon dolgozó pályamunkások a Tipari állomás mellett levő vashid alatt egy ujszülött fiu holttestére akadtak. A leletről értesítették a bálincsi esendőrséget, mely megindította a nyomozást és sikerült az anyját, Budia Szilvia dévai varrónő személyében elfogni. A esendőrség Budia Szilviát átadta a lugosi ügyészségnek.

NYUGDIJAS TISZTISELŐ
igen szerény jutalékos igényekkel komoly vállalatnál helyi képviseletet keres
Szíves ajánlatokat „szorgalmas és megbízható” jelige alatt a lap kiadóhivatalához kérek.

* Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és állandó fejfájásban szenvedők ne használjanak mást, mint a dr. Földes-féle Ferrol Vastáplikört, mely elősegíti a vörösvérsejtek képződését, kitűnő étvágyat idéz elő és ennélfogva a legjobb hizlaló szer. A beteg és gyengélkedőt erőssé és életvidámmá teszi, a munkakedvét fokozza, vérszegény nőknél a havibajt szabályozza és göresös fájdalmakat megszünteti. Vérszegény, sápadt, sovány gyermekeket meghizlalja, vérszegény gyenge férfiaknak a férfierőt visszaadja. Egy kurára hat üveg szükséges. Postán utánvétellel megrendelhető dr. Földes gyógyszerertára és vegyészeti laboratóriuma Arad, strada Eminescu 21. Egy üveg ára 110 lei. Hat üveg rendelésénél postai díj nem lesz számítva. A legnagyobb orvosi szaktekintélyek javasolják. Minden gyógyszerertárban kapható.

A Magyar Nőegylet vezető séje szerdán, február tizenkilencedikén délután öt órakor a Belváros Dom tér 1. első emeleti hivatalo helyiségében gyűlést tart, mely ezuton hívja meg összes tagjait.

A jegyzők tisztelgése Bocu miniszternél. A temestorontáli jegyzőszövetség küldöttsége tisztelgett tegnap Bocu Széver miniszter, tartományi kormányzónál és bizalmárbiztosította. A kormányzó a jegyzőkar támogatását kérte a konszolidálómunkához.

Vidéki műkedvelők Temesvárott. A Magyar Párt Besseney-telepi műkedvelői gárdája, amely vasárnap is sikeresen mutatkozott a közönség előtt, jövő vasárnap, február 23-án a városba jön el vendégszerpelni és az erzsébetvárosi Novocny-féle vendéglő nagytermében délután öt órakor előadást rendez. Este ugyanott tartanak a Besseney-telepi műkedvelők álarcos és jelmezbált. A délutáni előadásra váltott jegy érvényes az esti mulatságra is.

Felhívás.

A Temesvár-Belváros, Városház-utca 14. szám alatt (volt Ungárféle) házat eladtuk 3,500.000 leiert melyből 3.000.000 lei azonnal fizetendő, 500.000 lei pedig egyenlő negyedévi részletekben.

Mielőtt a kiküldött bíró ezen adás vételi szerződésre a jóváhagyás megadná, felkéretnek mindazok esetleges érdeklődők, akik fenti feltételeknél előnyösebb áron hajlandók a házat megvásárolni, hogy ebbeli ajánlatukat zárt borítékbar legkésőbb 1930 február hó 25 ig bezárolag Vadász Adalbert dr. törvényszéki elnök ur hivatali helyiségében (kormányzészéki épület, II em. 40. sz.) adják le, mert abban az esetben, ha ezen időpontig a már megtörtént adásvételi szerződésben foglalt vételárnál kedvezőbb feltételek nem ajánlatnak, úgy a megkötött szerződés a kiküldött bíró által végérvényesen jóváhagyatik.

Az ajánlat benyújtásával egyidejűleg a felajánlott vételár tíz százaléka bántalanpénzként leteendő.

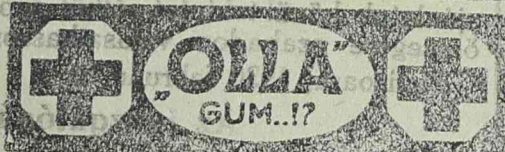
Timisoara, 1930 február 17-én.
A Polgári Takarékpénztár igazgatósága

Rádió

Műsor:

Szerda. (Február 19.) Budapest. 9 óra 15: A Tiszti Kaszinó zenekarának hangversenye. 12 óra: A Bachmann-trió hangversenye. 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra 45: Néger és indiai dalokat énekel Kőszegi Teréz. 8 óra 40: Stefániai Imre zongora- és Hubay Jenő hegedűművészek hangversenye. 9 óra 40: Könnyű zene, utána Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: A Cerdanégyes hangversenye. 3 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Szimfonikus hangverseny, utána jazz-band. Breslau. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra 30: Táncczene közvetítése Berlinből. Berlin. 7 óra 30: Orgonahangverseny. 8 óra: Dajos Béla zenekarának táncczeneje. Belgrád. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 40: Déli zene. 8 óra: Szonátaest. 10 óra 15: Gramofon-táncczene. Bukarest. 4 óra: A rádiózenekar hangversenye. 8 óra 45: Esti hangverseny. 9 óra 15: Hegedűhangverseny. Kattowitz. 4 óra 45: Könnyű zene. 8 óra 30: Hangverseny közvetítése Varsóból. Leipzig. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. Mährisch-Ostrau. 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 30: Déli zene. 7 óra: Cseh dalok. 10 óra 15: Kávéházi zene. München. 8 óra: Tarka est, utána táncczene. Stuttgart. 7 óra 30: Szimfonikus hangverseny.

Csütörtök. (Február 20.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny Negro Viola ének., Solthy György zongora- és Hidy-Gyulai Mária hegedűművész közreműködésével. 12 óra: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 5 óra 40: Citerahangverseny. 7 óra 30: Poldini Farsangi lakodalom című operájának az előadása. 10 óra 30: Magyar Imre és cigányzenekarának esti hangversenye. Bécs. 11 óra: A Silving-négyes hangversenye. 3 óra 30: Szórakoztató zene. Flotow Frigyes Alessandro Stradella című operájának az előadása. Breslau. 7 óra 15: Esti hangverseny. 8 óra 30: Ludwig Heinz Das Märchen vom Charlie Chaplin című hangjátékának az előadása. 9 óra 35: Kamarazene. 10 óra 35: Táncczene. Berlin. 7 óra 30: Énekkar hangversenye. 8 óra 30: Gerhart Hauptmann College Crampton című darabjának az előadása, utána táncczene. Belgrád. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 40: Déli zene. 6 ó.: Kávéházi zene. 8 ó.: Operaelőadás közvetítése Laibachból. Bukarest. 4 óra: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra: Szimfonikus hangverseny. 8 óra: Operaelőadás közvetítése az állami Operaházból. Kattowitz. 12 óra: Déli zene. 5 óra 45: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Könnyű zene. 11 óra: Táncczene. Leipzig. 7 óra 35: Esti hangverseny. 9 óra 30: Gramofonzene. Mährisch-Ostrau. 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 30: Déli zene. 4 óra 30: Kamarazene. 5 óra 30: Dalok és áriák. 7 óra: Hangverseny közvetítése Brünnből. 10 óra 15: Gramofonzene. München. 7 óra 45: Szórakoztató zene. 9 óra 15: Kamarazene. Stuttgart. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Magyar népdalokat énekel Domány Sári és Forró László énekművész. 11 óra 10: Gramofon-táncczene.

Közgazdaság

A Temesvári Első Takarékpénztár mérlegmegállapító ülése

Állandó fejlődés, fokozott rentabilitás, ugyanazon osztalék mint a múlt évben, a nyílt tartalékok növelése 2,700.000 leiel

A Temesvári Első Takarékpénztár folyó hó 17-én megtartott ülésében foglalkozott az 1929. év mérlegével és üzleti eredményével. A mérleg adatai további fejlődésről tesznek tanúságot. Az elmúlt évben a közgazdaság minden ágában uralkodó általánosan kedvezőtlen viszonyok egyaránt sújtották a mezőgazdaságot, ipart és kereskedelmet és közvetve a pénzügyi életet is éreztették kedvezőtlen hatásukat. A válságos viszonyok a takarékpénztárnak a korábbi években felmutatott rohamos fejlődését meglassították ugyan, de továbbfejlődésének nem vetettek gátat.

A múlt évben a betétek 342 millióról 384 millióra emelkedtek, a váltótárca 250 millióról 341 millióra növekedett, a folyószámla a d o s o k tétele azonban 194 millióról 137 millióra csökkent.

A takarékpénztárnak a Banca Nationalánál 75 millió megszávozott visszleszámitolási hitele van, melyből azonban csak 44 és fél milliót vett igénybe, hogy ott állandóan ki nem merített hitel felett rendelkezék és ilyképpen a mobilitás szigorúan vett bankszerű előírásainak megfelelően.

Az intézet a múlt évi tiszta nyeresége 11,422,277.95 lei, szemben az 1928. évi 6,952,015.95 leiel. Ez a fokozott

nyereség a múlt évben sikeresen keresztülvezetett tükeemelésnek következménye.

A magasabb rentabilitás ellenére az igazgatóság eltekintett egy, a múlt évnél magasabb osztalék kifizetésétől, mert fontosabbnak tartotta, hogy az elért tiszta nyereségből minél nagyobb összeggel növelhesse a tartalékokat.

Az intézet palotájának a múlt évben megejtett átalakításával felmerült költségek a múlt év nyereség- és veszteség-számlája terhére lettek elszámolva és ennélfogva az intézet székháza a mérlegben változatlanul 894.000 leiel szerepel.

Az igazgatóság elhatározta, hogy a március 23-án megtartandó közgyűlésen a nyereség felosztására vonatkozólag a következő javaslatot fogja előterjeszteni: osztalékra részvényenként 85 lei = 7,083.390.— lei, a rendes tartalékalap gyarapítására 1,942.942.50 lei, a nyugdíjalap növelésére 700.000.— lei, az igazgatóság jutalékára 1,115.917.12 lei, a felügyelőbizottság jutalékára 120.000.— lei, jótékony célokra 75.000.— lei fordítassék, míg a fennmaradó 121.921.67 lei, valamint a múlt évi nyereség áthozat 263,106.66 lei összesen tehát 385,028.33 lei a folyó évi nyereség és veszteség-számlára vitessek át.

Az enyhe időjárás megváltoztatta a hetipiacok külső képét

A tavaszias idő teljesen megváltoztatta a hetipiacok képét. Mindenütt friss zöldség és főzelékféle kerül eladásra, rengeteg kosárban garmada számra áll felhalmozva a tojás. Friss tojás darabja egy lei negyven bani-

ért kapható. Az egyes cikkek piaci árai a következők:

A burgonya kilója három leibe kerül.

A káposzta ára közel egy év óta változatlan. Szép nagy fej káposztát

lehet már hat-hét leiert kapni. Kelkáposzta darabja négy-öt leibe kerül.

Saláta is kapható már a hetipiacokon. Csomójáért egy lei ötven banit leit kérnek.

A fiatal hagyma csomója e ötven baniba és két leibe kerül. nagy mennyiség kerül eladásra.

A retek csomója két-három leibe kerül.

A hagyma ára változatlan. három leiert kapható, míg a fokma kilóját husz leiert kínálják.

A tojás darabját egy lei harmadik leiert ötven baniért árulják. gyors tételben vásárolva a tojás még olcsóbb.

Az alma kilója tizenhat-tizen leibe kerül.

A sültök még mindig igen olcsóan már kevés kerül eladásra. Nagy tojásért huszonöt-harminc leit kérnek.

Az édes túró kilója negyven leibe kerül, míg a trapista sajttíz van-nyolevan lei.

A hizott liba kilója negyvenöt leibe kerül.

Nagy mezőgazdasági kiállítás Budapest. A Budapesti székelyországi Magyar Gazdasági Egyesület március 20. és 25. napjai között mezőgazdasági kiállítást rendez a fővárosban. Minthogy a kiállítás iránt a szomszédos államok tén is nagy érdeklődés nyilvánul a kiállítás rendezősege illetékes nyelveken eljár, hogy az utazási költségek csökkenésével lehetővé tegy minél nagyobb tömegben való látogatást. Március 14. és 25. között bár határállomásról vizum nélkül Budapestre utazni. A vizumot természetesen lehet megkapni a kiállítás iránt működő utlevélbizottság harmadik áron. A határtól akár két óráig, akár pedig hajón március 19-ig féláron lehet utazni és vissza március 20-tól 31-ig ugyancsak félár lehet megtenni az utat. A rendező bizottságnak sikerült kieszközölni is, hogy a kiállítás látogatói számára a szomszédos országok jelentős vasuti kedvezményeket nyújtsanak.

Az elmaradt közgyűlés kulisszái. Ismeretes, hogy a Nemzeti Bank közgyűlése elmaradt. A bukaresti lapok tudni vélik, hogy a nemzeti bank elmaradt közgyűlése pénzügyi állásfoglalással kivánta betölteni az elmaradásban levő igazgatósági tagot. Teianu beválasztása ellen a liberálisok szervezkedtek. A kormány erre jobbnak látta a közgyűlés elmaradását. Az ügy elsimítását a miniszterelnök vette kezébe és a további jelentések szerint sikerült a töltésre kerülő helyek kérdésében liberális párttal kompromisszumot kötni.

A budapesti tőzsde jegyzé (Február 18.) Leszámitolóbank 1090, Kereskedelmi Bank 1090, Magyar Bank 885, Magyar Értéktársaság 830, Pesti Hazai 830, Drasche 755, Csaky-Prackfalvi 55, Urikányi 12, Rima 837, Salgó 475, Általa Kőszér 655, Beocsini —, Nasic 15, Spodium —, Szibra —, Ganz 10, Magyar cukor 1210, Délcukor 10, Lipták —, Egis —0, Nova 3, Temesvári Szesz —0, Temesvári Sör —.

Kapható minden újságbódében

Próhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag felét öt lei. Legkisebb apróhirdetése három lei, álláskeresőknek tíz husz lei. A hirdetési díj mindig esetben előre fizetendő. Vezetőink abban a kedvezményeskesülnek, hogy az utolsó előlési nyugta felmutatása ellenében avonkint egyszer díjmentesen lehetnek egy tíz szóig terjedő hirdetés.

Igazi jósnő

Megmondja munkját, jelenét, jövőjét, tanácsokkal szolgál, minden csalás, minden beteljesedik. Élekedők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta-utca 18. szám. Vidékieknek levélben is. Állásbélyeg melléklendő. **Diszkrét lakás!**

Házasság

Jobbmódu

Értény kereskedő vagyok s házig céljából keresem 34—38 éves, anyasszony ismeretségi, ki némi anyánnyal rendelkezik. Teljes című levelet „Három róza” jelígre a doboza kérek. (508)

Alkalmazás

Jó mindenes lány

szülőre kifőzésbe felvétetik. Vargá-Belváros, Palánka-u. 1. II. em. (525)

Allást keres

Sofför

szülőre állást keres. III. Pacsirta-utca 14. (524)

Jobb mindenes

szülőre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (533)

Allást keresek

szülőre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (533)

Mindenes leány

szülőre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (533)

Adás-vétel

Eladó

szülőre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (533)

Eladó

szülőre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (533)

Eladó

szülőre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (533)

Eladó

szülőre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (533)

„Steyer“-kocsi

szülőre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (533)

Női-fodrász szalon

szülőre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (533)

503 Fiat

szülőre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (533)

Piros tüzek, halvány arcok

A Déli Hírnapló eredeti regénye.

— 42. folytatás —

A tüntetők végre ott állottak az igazgatósági épület előtt. Az összes ablakok úgy a földszinten, mint pedig az emeleten sötétek voltak. A fiatal munkások látták, hogy tényleg hiába jöttek. Egy darabig abengóltak aztán oszolni készülődtek. Egyikük azonban visszahívta a távozókat:

— Hohó! Megálljatok csak, pajták! Ha már együtt vagyunk, ne legyen utunk hiabavaló! Ha nincs itt az igazgató az irodájában, keressük föl a lakásán!

— Helyes, helyes! Menjünk el az igazgató lakására!

Nem kellett messzire menni. A legközelebbi sarkon állott az igazgató villája kertes park közepén. Az utca felől másfél méter magas nyerskőfal zárta el.

Öt pere múlva már az egész tüntető tömeg ott zajongott az igazgató villája előtt.

A vezetők lenyomták a falba épített rácsos kapu kilincsét, amely azonban zárva volt. Erre megnyomták a csengőt. Nemsokára kijött a villából egy szolgáló és az ajtó felé közeledett. Mésziről kiáltottak rája:

— Nyisson ajtót azonnal! Az igazgató ur elé akarunk menni!

A vezetők egyike csendre intette társait és megszólalt:

— Jelentse az igazgató urnak, hogy itt van a munkások küldöttsége. Kérjük az igazgató urat, fogadjon min ket és hallgassa meg a panaszainkat.

— Jelentem az igazgató urnak.

A szolgáló ezzel eltűnt, nemsokára azonban újból mutatkozott és hozta a választ:

— Az igazgató ur azt üzeni, hogy ilyen késő este egyáltalán nem fogad küldöttséget még az irodában sem, a lakásán pedig éppenséggel nem. Különben is a munkások kívánságait holnap fogja egy közös bizottság tárgyalni.

A szolgáló szavaira éktelen zaj tört ki. A szolgáló elvégezte küldetését és visszatért a villába.

A munkások ordítottak, azonban táncstalanul néztek egymásra. Hazamenjenek-e, vagy sem? A szemek ezt kérdezték egymástól. Ahogy ott zsi-bongva tolongtak, a járdáról letértek a kocsitra is. Egyikük nekiment egy hosszukás kavicsrakásnak, amelyet az út javítására vitetett oda a községi előljáróság. Káromkodva elbukott. Két keze rátenyerelt a kavicsrakásra és amikor fölemelkedett, önkéntelenül néhány kövecsét a markába szoritott. Vissza akarta azokat dobni. A tekintete ugyanakkor rátévedt a villa kivilágított emeleti ablakaira.

A következő pillanatban már süvöltve repült az első kavics az ablak felé. A betört ablak üvegcserepei csörpölve hullottak a kertbe.

Mintha ez jeladás lett volna, az emberek egymásután markolták föl a kavicsokat és hajították azokat a villa ablakaira. Nem hallatszott percekig más, mint a betört ablaktáblák zizegő potyogása. Az emeleten már nem volt egyetlen ép ablak sem, azonban a dobálást még mindig folytatták és csak akkor hagytak abba vele, amikor az uttesten a nagy rakás kavicsból egyetlenegy sem volt már.

Most már azonban nem gondoltak a távozásra. Vérszemet kaptak és elhaláloztak, hogy behatolnak a villába.

Egyesek már nekirugaszkodtak, hogy megmásszák a falat.

Odabent az igazgató családja remegve menekült a közapor elől a belső szobákba. Maga az igazgató a telefonhoz sietett és a csendőrségtől védelmet kért. Telefonált a gyári üzemi irodákba is.

Még mielőtt a csendőrség megérkezett volna, futva jött egy fiatalember a gyár felől és látva, hogy több munkás már átugrál a falon, a gyakorlott tornász ügyességével fölvetette magát a falra és a következő pillanatban leugrott a kertbe. Onnan gyors futással a villa bejáratához sietett és sikerült is neki odaérni a munkások előtt.

A bejárat fölött égő villanylámpa megvilágította alakját és arcát.

— Kollár segédmérnök, — mondták a meglepett fiatal munkások.

— Igen, én vagyok, — beszélt megszégyenítő szóval a segédmérnök — azért jöttem, hogy megakadályozzalak benneteket abban, hogy megmondjatok az erőszakot kövessetek el. Nem szégyenlitek magatokat éjnek idején rátörni az igazgató ur lakására? Hát így akartok ti belátást ügyetek részére?

A láрма, amely Kollár szavainak kezdetén még zúgott, az átható beszédre egyre halkult, végül egészen elesített. A segédmérnök pedig folytatta:

— Mi vagytok ti? Csöeselék? Mert csak az engedi meg magának azt, hogy ablakokat zuzzon be és megostromolni akarjon egy házat. Ugy tudom, hogy önértékes, becsületes munkások vagytok. Ezekhez pedig nem illik ez a viselkedés. Azért felszólítalak, hogy szíven, rendben vonuljatok haza. Jól tudjátok, hogy ügyetekben holnap lesz a tárgyalás és hogy azon én is résztveszek. Vagy azt akarjátok, hogy helyettem, aki benneteket ismer és aki tudja bajaitokat, más tisztviselő legyen ott a bizottságban? Ha nem mentek azonnal haza, úgy tudjátok meg, hogy holnap a tárgyaláson nem veszek részt és nem törődöm az érdekeitekkel.

Kollár segédmérnök szavai mély benyomást tettek a munkásokra. Mint a csinytevéken rajtakapott gyerekek, úgy állottak ott, lehajtott fejjel.

— Menjünk haza, — adta ki egyikük a jelszót.

És valamennyien, akik már bent voltak a parkos kertben, a rácsos kapu felé húzódtak.

Kollár pedig kinyitotta az igazgató villájának előcsarnokába nyíló ajtót és szólította a szolgálót, hogy nyissa ki a rácsos kaput.

A szolgáló engedelmessékedett.

A nyitott kapun a munkások egyenként vonultak az utcára és akadt közöttük olyan is, aki köszönésre emelte a kalapját.

Éppen akkor érkezett oda a csendőrség. Kollár fogadta a csendőroket.

— Örmester ur, — szólt a járőr vezetőjéhez — a rend teljesen helyreállott. Szíveskedjenek csak visszatérni a kaszárnyába. Kezessek meg, hogy nem lesz semmi baj.

A csendőrorrmester tisztelgett, aztán megfordult és elindult. Legényei ütemes lépésben követték.

Mikor a villa környéke teljesen megtisztult, Kollár János is vissza akart térni a gyárba, ahonnan a za-

vargás hírére sietve jött.

Abban a pillanatban a villa emeleti ablakából hívás hangzott.

— Segédmérnök ur, kérem, jöjjön fel!

A hívó a gyár igazgatója volt.

Kollár besietett a villába. A földszinti szalonban együtt találta az igazgató családját. Az asszony aradozva fogadta a fiatalembert:

— Köszönöm önnek, segédmérnök ur, hogy meggátolta a munkásokat abban, hogy behatoljanak a villába és ezzel esetleg szerencsétlenséget akadályozott meg. A magam és a gyermekeim nevében köszönöm.

Abban a pillanatban lépett be a szalonba az igazgató, aki az emeletről jött.

— Hadd csak, Eleonóra, — szakítottotta félbe a felesége szavait — majd én beszélek a segédmérnök urral. Alapjában véve nem jár köszönet azért, amit tett, mert hiszen a kötelességét teljesítette, amikor a csöeseléket elzavarta innen.

(Folyt. köv.)

Rónác központjában

két szobás családi ház nagy telekkel eladó. Cim: Nisztor, Hertelendy-u. 36. (510)

Különféle jobb

hálószobák részletfizetésre is olcsón kaphatók. Dorn, Ill., Hunyadi-u. 43. (437)

Lakás

Családi ház

egy három és egy egyszobás parkettás és fűdőszobás lakással 600.000— leiért, fele pénzzel átvehető. Kis bérház 80.000— lei jövedelemmel 400.000— leiért. Bővebbet II. kerület, Fűdő-u. 4, háztulajdonosnál.

Egy szobás-konyhás

tiszta lakás márc. 1-ére kiadó. Erzsébetváros, Tiroi-u. 78. (531)

Két szobás

lakás kiadó. Pesti József. Kisoda, IX. u. 38. sz. (532)

Különféle

Magántanulót

a felsőkereskedelmi 1., 2. vagy 3. osztályába előkészíték. Cim a kiadóban. (523)

Mészáros Mihály

pirosigazolványa elveszett, megtalálójára a rendőrségen adja le. (530)

Prefectura jud. Timis-Torontal.

No. 38666-1929.

Publicatiune de licitatie

Se aduce la cunostinta generala ca in ziua de 12 Martie 1930, ora 11 a. m. se va tine licitatie publica cu termin scurt de 15 zile pentru furnizarea lemnului de foc necesare spitalelor din Lipova si Sannicolaul-Mare pe anul 1930.

Licitatia se va tine in biroul Subprefectului in conformitate cu art. 88-110 al legii asupra Contabilitatii publice si controlului bugetului si patrimoniului public.

Concurentii cari doresc a lua parte la licitatie vor depune odata cu ofertele lor timbrate conform legii, sigilate si inchise si o garantie provizorie de 5% din valoarea ofertei in numerar sau efecte de Stat. Oferte in valuta forte sau supraoferte nu se admit.

Orice lamuriri se pot obtine in fiecare zi de lucru dela ora 8—14 a. m. dela seful biroului ordonantarii etaj I. camera No. 54.

Timisoara, la 14 Februarie 1930.

Prefectura judetului Timis-Torontal

Timișoara Déli

CSÜTÖRTÖK

1930 FEBRUÁR 20

LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN

ÉRKEZETT JELENTÉ

A Timisiana fizetési zavarai

A Nemzeti Bank üres ígéretei — Temesvár város érdekeltsége a banknál — Tárgyalások Bukarestben

Ma Temesvárra érkezik a Nemzeti Bank felügyelője

Temesvár, február 19.

A Timisiana Takarékpénztár és Hitelintézet, a Bácska egyik legrégebbi bankja, fizetési nehézségekkel küzd. Az abnormalis gazdasági viszonyok ezt a régi múltú pénzintézetet sem kímélték meg. Hozzájárult jelenlegi súlyos helyzetéhez az a körülmény, hogy a Nemzeti Bank által hetek előtt a temesvári bank alkalmával beígért huszonöt millió leit sem kapta kézhez, valamint újabb, más nehézségek is tornyosultak a Timisiana válságos helyzetére, megrendíti nemcsak Temesvár, hanem a Bácska gazdasági és pénzügyi piacát is, hiszen ennek a banknak összeköttetési számos kereskedelmi és iparvállalathoz vezetnek.

Az azonban mindezek mellett nagy mértékben érinti a Timisiana megrendülése Temesvár városát.

Temesvár városának hat év előttiदानása kimondotta, hogy a város tulajdonát képező Városi Takarékpénztár fuzionál a Timisianával. A fuzió révén Temesvár városa részesedést vállalt a Timisianában és ennek révén az igazgatóságban is helyet kaptak a város képviselői. A városnak ezenkívül huszonnégy millió lei betéte van a bankban, továbbá tizenkét ezer darab részvénye, amelynek értéke tizenkét millió lei.

A Timisiana fizetési nehézségeivel kapcsolatban kényes helyzetbe jut Temesvár városa. Ugyanis a központi letétpénztár működésére vonatkozó törvény határozottan kimondja, hogy minden készpénzt csakis a központi letétpénztár kezelhet és semmi fele városi, községi, megyei, akár más jellegű pénz magánbankban nem helyezhető el. A belügyminisztérium 1928. január elsején átiratban értesítette Temesvár város tanácsát, hogy a törvény intézkedéseinek háladátként a költségvetés és költségvetési feladatait, valamint egyéb közzétett vágyonát ott helyezze.

A rendelet után az akkori polgármester közbenjárt Bukarestben és a belügyminiszter hallgatóságát tudomásul vette azt, hogy a városi pénzt továbbra is a Timisianánál marad betétként.

1928 január elsejétől kezdődőleg a város havonként egy, egyéssfél millió leit

kívett a Timisianánál levő betétjéből és ez a kivét egészen 1929 november elsejéig folyt, amikor az első fizetési zavarok keletkeztek.

Ma még teljesen bizonytalan a Timisiana sorsa. Bukarestben napok óta tárgyalások folynak a szanalás érdekében, eddig pozitív eredmény nélkül.

Böcú Szevér bácskai kormányzó kijelentette, hogy ebben a kérdésben már tegnap megtette a szükséges lépéseket, azonban közbenjárása ügyében csak ma vár eredményt. Bocu érintkezést keresett Nestorescuval, a Banca Nationala Araden tartózkodó felügyelőjével, akit a jegybank a nagy temesvári ruha idején a helyzet tanulmányozására, és a szükséges intézkedések megtételére küldött a Bácskába.

Nestorescu felügyelő ügylátszik még mindig a helyzetet tanulmányozza, azonban mind ezideig az ígéreteken kívül más hathatós támogatást a piac biztonságának megmentése érdekében nem nyújtott.

Nestorescu felügyelő ma délelőtt Temesvárra érkezik, tárgyalásokat folytat Bocu kormányzóval és Baran főpolgármesterrel, majd érintkezést keres Bukaresttel is. A mai nap folyamán Bocu kormányzó is közvetlenül érintkezik Bukaresttel és amennyiben szükségesnek látszik, Mahu miniszterelnökkel is. Nincs esély arra, hogy talán az utolsó órában érkezik a segítség, amely a Timisiana helyzetét tisztázza.

A temesvári jelölések körül döntő tanácskozások folynak

Temesvár, február 19.

A községi választások előkészületei Temesvárott folyamatban vannak és már legközelebb nyilvánosságra kerül az egyesített lista, amelyen a nemzeti parasztpárt, a magyar párt, a németek, a szociáldemokraták és a cionisták jelöltjei szerepelnek. Tegnap délután az összes kartellizált pártok képviselői megjelentek a nemzeti parasztpárt klubhelyiségében, ahol Böcú Szevér tartományi kormányzó elnökléte alatt a jelölések sorrendjét vitatták meg. Megállapodás véglegesen nem jött létre és a tanácskozásokat ma folytatják. Az eddigiek szerint a nemzeti parasztpárt tizenegy, a Magyar Párt

nyolc, a németek kilenc, a szociáldemokraták hat és a cionisták két jelölttel szerepelnek a listán. Értesülésünk szerint listavezető Balta Koriolan dr. lesz. A második helyet a magyarok és németek egyformán megkövetelik és amennyiben meg egyezés nem jön létre, sorshúzás dönt. Ezután sorra következnek az egyes pártok listavezetői. A városi nagytanács harminchat tagból áll és amennyiben más lista husz százalékot ér meg, úgy a kartellált lista nyolc utolsó jelöltje eszik.

A nagytanácsból alakítandó állandó választmányának két román, egy magyar, egy német és egy szociáldemo-

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 308, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1930 február 19 én reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Az alábbi számok a mai árfolyamok középkurzusát jelentik.

Angol font 817'50, Dollár 167'90, Hollandi forint 67'62, Dinár 2'98, Francia frank 6'62, Olasz lira 8'81, Cseh korona 4'98, Német márka 40'18, Osztrák schilling 23'09, Magyar pengő 29'45, Svájci frank 32'60.

Terményárak:

Buza 520—570, tengeri 265—270, árpa 260, zab 295, korpa 240, tőkmag 800, napraforgómag 590, burgonya 140 lei száz kilónként.

krájalagjalelész. A két pótlag egy szinten magyar. A kerület mácsba a város négy tagot deleg. ezek egyike ugyancsak magyar. A Magyar Párt jelöltje tanácsos délből folytatja a tanácskozást. jeit névsorának végleges megáll. sa érdekében. A kartellált listát den valószínűség szerint holnap zék nyilvánosságra.

Hónapokig toszogatták az aradi teksztilyár saját alkalmazottak a raktárak

Nemrégiben az aradi teksztilyárban bűnös szövetkezet működött, amely a leplett Kiderült ut. is, hogy B. u. István, a gyár r. moka több társával egyetemben hónapokon keresztül rendszeresen tozogatta a gyár raktárait. A lopott utóbb ólesó penzen értékesítették és társai manipulációjuk révén százezer leiel károsították meg a rat. A bűnös alkalmazottakat toztatták és kihallgatásuk alkalm. hem tagadták a bűnüket. B. u. s. jelenleg az aradi teksztilyár zában vannak letartóztatásban. mójákban ügyük folytatásá. István és társai a napokban sz. labra helyezesük iránt kervenyt. tottak be az aradi teksztilyárhoz. A kérelmet tegnap tárgyalta az o. törvényszék és elutasította azt. bi fogvatartásukat rendelve el. és társai így továbbra is az ügyészégi fogház lakói maradn.

A KAMARA MEGSZAVAZTA NÉPSZÁMLALÁSI JAVASLÁ

A kamara tegnap ülést tartott, ilyen Stefanescu képviselő az a polgarsági eljárás megkönny. kérte. Miresen szocialista támad munkásszerződések alkalmazás. végrehajtási utasítását, amelyet l. canu miniszter védelmébe vett. rendben a népszámlalási törvényi. lat volt. Willer József dr. kér. kormányt, hogy toleránsan a so. mus mellőzésevel eszközölje a számlalást, amelyet Lupu dr. o. ges kiadásnak minősített. A javas. megszavazták.

Házhelye

csakis belferületen, az Erzsébetvárosban a parcellázott (Nemetz-kerből) 3-os villamos végállomásánál: 1. 60.000—, Lei 80.000— és Lei 100.000— Felvilágosítással és algalldi Alföldi Gé. dr. Belv., Lenau-tér 1 (Eisenstädter-h.